

ESTOTE BENEDICTI

občasník samorských benediktínov — 20. číslo — Premenenie Pána 2017

Je čas prázdnin a dovoleniek, a tak v rámci voľna (využili sme ho i na vydanie nového občasníka ☺), symbolicky „prichádzame“ prostredníctvom Estote Benedicti k vám a medzi vás. Na osobnú návštevu vás všetkých by sme potrebovali aspoň jeden sabatický rok, keďže stále dostavujeme toľko voľna nemáme. „Ora et labora“ má v kláštore prvoradá miesto, voľna je málo, a preto i občasník je tenší.

Všetky tri naše festa summa (výročie posvätenia chrámu, slávnosť sv. Benedikta i Premenenie Pána), ktoré sme toho roku po Veľkej noci slávil, majú osobitné výročie – slávil sme ich v Sampore už 7 krát.

Áno, už je tomu sedem rokov, čo sme na Sampore. Pohľad na túto skutočnosť tvorí značnú časť obsahu tohto 21. (3x7=21) občasníka. (Nedajte sa pomýliť, že na obálke je číslo 20. Ešte pred prvým číslom vyšlo ako skúšobné „nulté“ číslo a tak sme doteraz vydali 21 čísel EB.)

Nepodarilo sa mi presvedčiť všetkých spolubratov, aby „sa vyjadrili“ k uplynulým siedmym rokom. Napokon sa našlo viac ako „sedem statočných“.

o. František

Do pozornosti dávame, že si môžete od začiatku septembra objednať miniŽaltár na rok 2018. Záujemcovia volajte na číslo 0910 655 737.

Stupne liturgických slávení

Každé cirkevné spoločenstvo (aj naše mníšske) používa liturgický kalendár, v ktorom sú uvedené konkrétne slávenia na každý deň v roku. Tieto liturgické dni rozlišujeme podľa ich významu:

Nedeľa – Podľa apoštolskej tradície, ktorá má svoj pôvod v samom dni Kristovho zmŕtvychvstania, Cirkev slávi veľkonočné tajomstvo v prvý deň každého týždňa, ktorý sa nazýva deň Pánov, čiže nedeľa.

Všedný deň (féria) – dni v týždni, ktoré nasledujú po nedeli a ktoré väčšinou ustupujú pred inými sláveniami tajomstiev nášho Pána a svätých.

Spomienka – deň v týždni, pri ktorom sa spája slávenie všedného dňa s osobitnou spomienkou na konkrétnych svätých. Spomienky sú povinné, alebo ľubovoľné. Pri ľubovoľných spomienkach si možno niekedy vybrať z viacerých svätých, ktorí sú na daný deň zapísaní v kalendári.

Sviatok – významnejší liturgický deň, ktorý celkom nahrádza slávenie všedného dňa.

Slávnosť – zvlášť významný liturgický deň, ktorý sa začína sláviť už v predvečer (podobne ako nedeľa).

Festum summum – v mníšskej tradícii označuje sedem najdôležitejších liturgických dní v roku: Veľká noc, Vianoce, Turíce, Nanebovzatie Panny Márie, svätého Benedikta (11. júla), výročie posvätenia chrámu (u nás 24. mája) a titulárny sviatok (u nás Premenenie Pána, 6. augusta).

Prvé kontakty s benediktínmi v kláštoroch v zahraničí upevňovali moje mníšske povolanie, ale zároveň prebúdzali túžbu, aby aj Slovensko malo miesto, kde by ľudia "zo sveta" mohli prichádzať a čerpať posilu v tichu a vnútornom načúvaní Pánovi. Tak som to totiž spoznával v benediktínskych kláštoroch. Vízia nového kláštora sa vždy spájala s touto snahou. Ako prvé sme teda vybudovali *Dom hostí*, v ktorom sme sa aj my sami stali hosťami. Keď sa spätne pozerám na uplynulých sedem rokov, vynárajú sa mi tváre mnohých návštevníkov, vnímam ich pokoj a radosť, ktorú si zvyčajne odnášajú, a to, že sa opätovne vracajú, svedčí o tom, že naša námaha nebola márna. Teraz vidíme, že kapacitne nedokážeme vyhovieť všetkým, a to nás mobilizuje, aby sme dokončili mníšsku časť a uvoľnili izby hosťom. Pritom všetkom si uvedomujem, že my sme len nástrojom v Božích rukách a kláštor benediktínov je Božím darom pre Slovensko, ako aj pre nás samých. Teším sa, že aj ja môžem byť svedkom týchto vecí a prispieť k tomu, aby bol tým všetkým oslávený Boh.

o. Vladimír

Je to už sedem rokov, čo sme sa odsťahovali z Bacúrova. Naším novým domovom sa stal rozostavaný kláštor v Sampore.

Niekomu sa táto doba môže zdať krátka, inému dlhá. Ťažko povedať. Je to dosť, ak by som chcel spočítať uvarené obedy, hektolitre vody dopriate nášmu smädnému políčku, množstvo nákupov dovezených na unavených kolesách našej čiernej dodávky.

Zároveň je to však doba krátka. Krátka na to, aby kláštor dostal svoju konečnú podobu. A asi príliš krátka na to, aby sme tu za ten čas privítali všetkých, ktorí k nám smerujú. Čo je asi dobre. Pretože sa na nich môžeme tešiť a vítať ich i ďalšie roky. Nežijeme tu totiž len sami pre seba, ale zároveň aj ďalším ľuďom ponúkame priestor a čas pre ich stretnutia s Bohom.

Sedem rokov to je viac ako dvetisíc prebudení sa na hlas nášho zvonu.

Je to každodenný život v spoločenstve, ktoré podrží človeka aj v ťažkých chvíľach.

Je to krása tohto miesta i okolitej prírody...

S pohľadom na uplynulé roky sa chcem poďakovať všetkým, ktorých som tu stretol, ktorí sa so mnou chodia potíť na políčko, ktorí mne i všetkým spolubratom pomáhajú.

Ďakujem Pánu Bohu za to, že ma sem povolal.

br. Marián

Bolo mi ctou stretnúť človeka, ktorého knihy čítam už dlhé roky. Vždy ma zaujali tým, že autor jednoduchými slovami vyslovil veľké myšlienky, ktoré môžu pomôcť človeku kráčať a rásť na ceste k Bohu, k sebe i k ľuďom. Nech sa páči pár impulzov v kocke na zamyslenie a povzbudenie:

- 7 hodnôt môže premieňať svet k lepšiemu:
 1. spravodlivosť
 2. statočnosť
 3. správna miera vo všetkom
 4. múdrosť
 5. viera
 6. nádej
 7. láska

Viera

- mi dáva vnútornú slobodu, lebo nemyslím na to, čo hovoria ľudia, keďže myslím na Boha
- keď situácie odovzdám do Božích rúk, dostávam požehnanie
- okrem viery v Boha musíme mať aj vieru v ľudí: keď budeme veriť v ich dobré jadro, vieme v nich zobudiť život
- neexistuje viera bez slov, rovnako ako neexistujú slová bez viery, reč slov je veľmi dôležitá: ako hovorím s ľuďmi, o ľuďoch a k ľuďom
- reč môže byť studená/agresívna alebo teplá; Ježišova reč bola teplá: **Či nám nehořelo srdce, keď sa s nami cestou rozprával...** (Lk 24, 32)
- jazyk buduje dom (alebo aj firmu), cítime sa v tom dome dobre alebo zle?

Nádej

- je niečo iné ako očakávania, lebo pri očakávaní sledujeme, či sa naplnia
- dúfame v to, čo nevidíme
- nemôžeme viesť druhých bez nádeje
- v každom povolání musí existovať nádej, je to viera, že sa niečo podarí...
- keď sa nedarí niečo predať, musíme si položiť otázku: ponúkajú naše/moje výrobky nádej?

Láska

zahŕňa v sebe 3 slová:

1. veriť = vidieť dobro
2. chváliť = vedieť vysloviť dobro
3. milovať = dobre zaobchádzať

- láska je zdroj sily
- moji blížni (domáci i spolupracovníci) cítia, či ich mám rád alebo nie
- každé ráno si musím pred príchodom do práce skontrolovať srdce, čo prežívam voči spolupracovníkom

- žehnajme ľuďom, s ktorými pracujeme, pre ktorých pracujeme i tých, s ktorými žijeme a vzťahy budú lepšie
- Boh môže čokoľvek nedokonalé, keď mu to odovzdáme, premeniť na požehnanie

Odkiaľ čerpám vnútornú silu?

- základom sú TICHŔO/STÍŠENIE a SPOLOČNÁ MODLITBA i SPEV
- svätý prameň je v každom z nás: z neho máme nové myšlienky, on nás očisťuje a posilňuje na ceste
- snaha čokoľvek komukoľvek dokazovať nás vyčerpáva
- kto veľa dáva, ten aj veľa potrebuje, musíme si nájsť čas na stíšenie...
- každodenné rituály ponúkajú svätý čas: keď si doprajem ráno a večer svätý čas, celý deň bude posvätený
- rituály otvárajú a zatvárajú dvere: doma musia všetci vidieť, že sme dvere v práci zavreli ☺
- keď sa nemáme dobre, porozmýšľajme nad niečím, za čo môžeme byť vďační
- nemecké slovo ďakovať (danken) pochádza zo slova myslieť (denken): kto myslí, vie byť vďačný...
- pri uzdravení tela i duše
- prísť k Bohu a dovoliť mu, aby naplnil moje potreby, ktorých sa mi nedostáva
- utiekať sa k znaku kríža, aby prenikol moje myšlienky, vitalitu, podvedomie i vedomie
- pri zlej myšlienke si pomyslím, že verím slovám požehnaní: Ty si môj milovaný syn, v tebe mám zaľúbenie (Mk 1, 7-11).

Zo srdca prajem všetkým nám dostatok vnútornej sily na prežívanie života v plnosti. ☺

Lívia Kupcová

Obrázok na poslednej strane mi pripomína prežitý čas na Sampore. Vnímam ho ako stále objatie Boha. Bolo to skutočne sedem požehnaných rokov.

A tak ďakujem Bohu,

1. že ma sem povolal,
2. že ma ochraňoval,
3. že to so mnou „vydržal“
4. že mám „najlepších“ spolupratov,
5. za vás, čo nás podporujete,
6. za tých, čo nám chodia pomáhať,
7. že som svedkom „sampsorského“ zázraku,

(a že som to tu vydržal ☺)

o.františek

Keď sa povie číslo sedem, pre mnohých je to symbol plnosti. Pre mnohých iných je ničím celkom iným. Pre mňa je pri

pohľade na náš mníšsky život na Sampo-re, symbolom aj znakom doživotných začiatkov. Prečo?

Doslova rád by som dokázal použiť len sedem viet, riadkov, či slov alebo písmen, aby som vyjadril vďačnosť s bážňou pred týmto tajomstvom, do ktorého som vstúpil už v roku 2002. Kláštor, ako stavba, podľa mňa rýchlo vyrástol a už trvá. Ako človek z tela a duše a tiež Du-cha Svätého si uvedomujem, že v stavbe vidieť závan stále nového dňa, do ktorého sa zobúdzam pre modlitbu aj prácu uprostred komunity, za ktorú som Bohu vďačný, a zároveň nehodný až neschopný dýchať všetko tak, aby v tom bola oslava Boha. A tak si aj tento raz spolu s vami, ktorí nás čítate, rád prečítam po siedmich rokoch aj v dnešný deň záver Reguly nášho otca, svätého Benedikta, v kapitole 73.

„Zatiaľčo my, leniví, zle žijúci a nedbalí, musíme sa červenať hanbou. Ktokoľvek sa teda ponáhľaj do nebeskej vlasti, uved do života s po mocou Krista túto malič-kú Regulu, ktorá je písaná pre začiatoční kov. A tak napokon môžeš s Božou ochranou dosiahnuť tie vznešené výšiny náuky a cností, ktoré sme tu spomínali. [Amen.] [Končí sa Regula.]“

o. Jozef

Vstúpili sme do školy Pánovej služby a učíme sa tu siedmy rok. Sedem rokov, čo stojí náš/váš benediktínsky kláštor v Sampo-

re. Prvý svojho druhu, po 400 rokoch od smutného zániku slávnych mníšskych kláštorov na našom území. Ktosi raz povedal, že začíname od „nuly“. Pravda, po našich predchodcoch - benediktínoch neostalo nič, alebo takmer nič. Keď sa vyberieme po stopách benediktínov po Slovensku, nájdeme na miestach, kde kedysi žili, buď prestavané „benediktínske“ kostoly alebo ruiny, ktoré stoja ako nemí svedkovia dávnych čias a svedčia o pracovitých rukách mníchov. Tvárnosť zeme sa pomíňa a spolu s ňou i kamenné kláštory. Prečo ich niet? Prečo dnes iba hľadáme na zvetrané kamenné ruiny? Kde sa to všetko pomínulo? Malo všetko zaniknúť, aby povstalo čosi nové? Ako často sú to až ruiny, ktoré otvoria výhľad na nebo, povedal rakúsky psychiater Viktor E. Frankl. Nemožno celkom súhlasiť, ak budeme tvrdiť, že začíname úplne od „nuly“. Hoci kláštory zanikli, mená mníchov vybledli a hroby zarástli, ale ich duše i naďalej žijú, dúfame, že v nebeskej sláve. A preto, dedičstvo tu je, neviditeľné našim očiam, ale je. Všetky tie neznáme duše, ich modlitby, spevy, obety a práca stredovekých benediktínskych mníchov sú zapísané v Knihe života u Pána Boha. Všetko má vo svojich rukách a v pamäti Nebeský Otec. A to je naše dedičstvo, duchovné dedičstvo. Nezačíname od úplnej „nuly“. Máme poklad v nebi, ktorý nehrdzavie a ktorému sa teraz tešia stovky mníchov v dome u svojho Otca.

br. Svorad Mária

dem, aj radosť môže byť sedem. Radosť sa niekedy spája s miestom. Sedem radosť kláštora:

— radosť pri bráne

Prechádzajúc bránou pri mojom návrate do kláštora pozerám, čo sa zmenilo, čo vyrástlo, kde niečo pribudlo, koho prvého stretnem. Brána dáva radosť návratu.

— radosť v chórovej lavici

Monotónne kantilovanie žalmov z času na čas prerušené spevom a podčiarknuté krátkym tichom, ktoré má občas dĺžku večnosti, vytvára pestrý prúd Božieho slova. Prúd, ktorý ma uspáva i nedá spať. Prúd slov, ktoré ma priťahujú a dávajú radosť.

— radosť pri oltári

V roku Božieho milosrdenstva ktosi povedal, že Ježiš je viditeľnou tvárou Otca, ktorý je milosrdný. Keď stojím pri oltári a vnímam pri premenení príchod Ježiša, mám radosť, že znova cez neho môžem hľadiť do tváre Otca

— radosť v kuchyni

Niečo dobré pripravili. Znova im to vyšlo a mne to jedlo veľmi chutilo. Vydaril sa koláč podľa Martinovho receptu. Radosť sa tu rodí nielen cez môj žalúdok, ale aj cez žalúdok blížnych.

— radosť na hospodárstve

Starostlivosť o nemé tváre má svoje veľké výhody. Poslúchajú, neprotirečia, sú prítulné, v ich blízkosti znova objavujem krásu života. Krása prináša radosť.

— radosť na poli

Zber úrody. Môžem ísť a odtrhnúť paradajku, odrezať šalát, vybrať zemiak. Všetkého sa môžem dotknúť a slobodne sa rozhodnúť, čo si vyberiem.

— radosť na krížovej chodbe

O krížovej chodbe niektorí tvrdia, že je najdôležitejšou časťou v kláštore, lebo z nej sa dá dostať do všetkých ostatných častí. Ona je krížovatkou, kde sa stretávajú ľudia. Stretnúť človeka a mať z toho radosť je umením. Tomuto umeniu sa chcem s radosťou učiť.

o. Damián

Čísla v Biblii nevyjadrujú vždy nominálnu hodnotu, či presné počty. Často sa používajú zaokrúhlené alebo rétoricky. „Desať slov“ (Ex 34,28) – Dekalóg – neznamená, že Písmo pozná iba 10 Božích prikázaní. Veď napokon aj tie možno zhrnúť do jedného „milovať budeš...“. Podobne zaokrúhleným číslom 10 končí najväčšia Kniha žalmov – desiatimi konkrétnymi rozkazmi „Chváľte Boha/ho!“ Hallelú-el/hú! (Ž 150,2-8) a pri tom vyznávame, že Boha treba chváliť neustále. Význam čísel sa v Biblii neraz docielí čo i len ich podružným použitím, t. j. niečo je v určitom počte, hoci samotný význam počtu nie je určený. Napr. evanjelista Ján zdôraznil Petrove zapretie – trojnásobne (Jn 18) a potom ho nechal premôcť Ježišovou otázkou,

Medzi ciframi to bolo najmä číslo sedem, ktoré zohrávalo výnimočne dôležitú úlohu nielen u Semitov, ale aj v Egypte, v Perzii, či v Indii. Ako prišlo k využitiu symbolickej hodnoty tohto čísla? Údajne, na počiatku stálo viacero faktorov. Jedným z nich bolo pradávne uctievanie siedmich planét, medzi ktoré ráтали aj Slnko i Mesiac; ďalším bol sedemdnňový týždeň; iným zasa údajný počet siedmich hviezd v súhvezdí Plejády (Am 5,8); iným napokon to, že sa skladalo z posvätných čísel 4 a 3, čo možno vyčítať aj z viacerých statí Bible: „Sú tri veci, čo sa nikdy nenasýtia, totiž štyri, čo nepovedia: ‚Dost!‘“ (Prís 30,15).

Hebrejské číslo ševa sedem nesie v sebe význam hojnosť, množstvo, úplnosť, alebo až dokonalosť. Najmä s takým pozitívnym významom slúži na opis rôznych náboženských udalostí, či činností v Biblii. Stvoriteľské Božie dielo nie je ukončené v šiesty deň stvorením človeka, ale v siedmy deň Božím požehnaním a posvätením tohto dňa. Boh však ešte predtým požehnal človeka, a jeho požehnanie znamenalo hojnosť života v rozrastajúcich sa pokoleniach. Takúto hojnosť vyjadruje číslo 7 na časovej osi siedmich pokolení od Adama po Henocha. Úplnosť požehnania symbolicky vyjadruje aj počet rokov života Henocha – 365; potom si ho Boh vzal k sebe (Gn 5,23-24). I Lamech, Noeho otec, zomrel vo veku 777 rokov. Písmo tiež predkladá, že treba rešpektovať dokonalosť stvorenstva. Vyjadruje to napr. 7 párov z každého čistého zvieratá, ktoré vzal Noe do archy (Gn 7), alebo 7 oviec, ktoré Abrahám daroval Abimelechovi za studňu Bér-Šeba (Gn 21,28-30). Aj

Studňa Bér-Šeba (rekonštrukcia)

ktorou – opäť trojnásobne – odkryl Petrovu lásku (Jn 21). Podobné zaobchádzanie s číslami nie je vlastné len Biblii. Mnohopočetné sú doklady rôzneho číselného využitia v tradícii starovekého Blízkeho východu, z ktorej čerpali aj neskoršie biblické texty.

čas vysviacky kňazov reflektuje Boží tvorčí plán. Sedem dní trval slávnostný obrad svätenia kňazov, počas ktorého sa uskutočnilo 7 zmiernych obiet a 7-krát sa očistil aj oltár (Ex 29,35-37). Obetovanie siedmich bezchybných barančekov na začiatku nového mesiaca pripomínalo mesačný rytmus (Nm 28,11-12). V ťažkých životných chvíľach, napr. pri chorobe malomocenstva, sedmička mala dôležité miesto. Kňaz 7-krát pokropil očisťovaného od malomocenstva a očisťovanie trvalo 7 dní (Lv 14). Dokonca aj sýrsky Náman sa musel 7-krát ponoriť v Jordáne (2Kr 5,10).

Sedmička predstavovala plnosť vzťahu k Bohu aj v architektúre. Izraeliti mali vystupovať po siedmich schodoch v Jeruzalemskom chráme (Ez 40,22) a mohli obdivovať sedemdesiatich dekorácií na stĺpoch (1Kr 7,17). I menóra bol sedemramenný chrámový svietnik (Ex 25,31-37). Konateľ 7-krát opakovanne na Boží príkaz, znamenalo dôverovať v istotu Pánovho víťazstva nad Jerichom. Tam 7 kňazov nosilo 7 trúb v procesii počas 7 dní. A v 7. deň obišli mesto 7-krát (Joz 6). Podobne aj u Samsona bola sila pochádzajúca od Boha znázornená v siedmich vrkočoch (Sdc 16,13.20). K zaujímavému využitiu čísla ako znaku hojnosti možno prirátat sedem Jakubových prostrácií pred jeho bratom Ezauom (Gn 33,3), či 7 rokov hladu a 7 rokov hojnosti (Gn 41; 2Kr 8,1), či 7 kýchnutí mŕtveho chlapca, ktorého vzkriesil Elizeus (2Kr 4,35).

Podobne ako 7 rokov hladu, ak je zlých duchov 7 – horšie už byť nemôže (Mt 12,45; Mk 16,9). I keď 7 chlebov mohlo znamenať pramálo pre zástupy, Ježiš celkovú odovzdanosť učeníkov

rozmnožil tak, že bolo hojnosť zvyškov, a to 7 košov (Mt 15,34-37). Ďalej, plnosť zla – sedemdesiatnásobné ublíženie sa premáha plnosťou – (sedemdesiat-)sedemdesiatnásobným odpustením (Mt 18,21-22). Ježiš touto katechézou Petrovi vysvetľuje, že pravidlo tzv. Lamechovho meča nemá miesto v Božom kráľovstve. Lamech sa totiž vystatoval, že zabije „muža, ktorý... [ho] udrie. Sedem ráz pomstnený bude Kain, Lamech však sedemdesiatšesť ráz“ (Gn 4,23-24). To, čo Ježiš učil, to aj činil. Prvé z tzv. siedmich slov na kríži to dokladá najvýrečnejšie „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia“ (Lk 23,34). Prvé kresťanské spoločenstvo potrebovalo 7 mužov – plných Ducha a múdrosti (Sk 6,3). V poslednej knihe Biblie sa číslo 7 objavuje viac ako 50-krát. Nech by už išlo o akékoľvek zo siedmich cirkevných spoločenstiev, ktorým Ján píše, faktom je, že vďaka číslu 7 sú slová knihy obrátené k veriacim spoločenstvám všetkých čias. Z tohto počtu neslobodno vyradiť ani benediktínov, ktorí práve v roku 2017 žijú už 7. rok v samporskom prioráte Premenenia Pána. Desiatim mníchom s večnými sľubmi a dvom, ktorí k nim spejú, prajem od posvätných miest z Jeruzalema mnohorakú hojnosť Božieho požehnania a posvätenia, ktoré nemožno uspokojivo vyjadriť žiadnym číslom, iba ak nesmiernym nekonečnom. Akých bolo uplynulých sedem rokov, to viete Vy najlepšie, a predsa každý ináč, ale niet pochýb, že i tie budúce budú pod ochranou Všemohúceho.

Blažej Štrba

V siedmych rokoch sa ide do 1. triedy...

Ďakujeme
všetkým

že nás celý čas

podporujete,
povzbudzujete,
pomáhate,

že ste stále s nami.

S úsmevom a v pokore vravíme: „Pomohli ste nám dostať sa do 1. triedy.“

Na otázku *Ako som prežil sedem rokov v kláštore* sa dá lakonicky odpovedať: – Zatiaľ prežil. Možno aj preto takáto odpoveď, lebo počas tých siedmich

rokov som „pochoval“ troch mne veľmi blízkych ľudí. Môjho otca (dožil sa 80 rokov) a dvoch mojich veľmi dobrých známych, obaja boli kňazi a obaja mali meno Peter. Jeden bol jezuita (45 rokov) druhý bol diecézny kňaz farár Dobrej Nivy (43 rokov). A ja sám som bol počas tých siedmich rokov na Sampore dvakrát na hrane, kedy niektorí ľudia hovoria: Už som to mohol mať za sebou.

V tejto súvislosti si spomínam na môjho starého otca, ktorý nám svojim vnukom raz hovoril starú legendu:

Kedysi ľudia presne vedeli kedy umrú. Pán Boh im to dal vedieť dopredu. Raz sa Pán Boh prechádzal po svete a išiel okolo Matuzalemovho domu. Matuzalem čosi okolo domu sial. Pán Boh sa ho pýtal – Matuzalem, čo to seješ? – Ale vidíš Pane, mám už zničený plot a potreboval by som nový. Keďže však viem, že na jeseň umriem zbytočne by som sa namáhal a robil nový plot. A tak som si bol nazbierať žihľavové semiačko a namiesto plota nasejem žihľavu a do jesene to vydrží. Pána Boha mrzela odpoveď Matuzalema a povedal si: Pre človeka nie je dobré, že vie presne kedy umrie, lebo ho to vedie k lenivosti a záhalčivosti, lepšie by bolo, keby nevedel kedy zomrie. A od vtedy ľudia nevedia kedy umrú a je to pre nich lepšie.

A starý otec nám k tomu povedal jednu veľkú múdrosť: *Človek by mal pracovať tak, ako keby žil na svete večne a modliť sa tak, akoby mal dnes večer umrieť.*

o. Blažej

Kto skúpo seje, skúpo bude aj žať; kto seje štedro, štedro bude aj žať.

Každý tak, ako si zaumienil v srdci; nie zo žiaľu ani z donútenia, lebo veselého darcu Boh miluje. – 2 Kor 9, 6-7

Keď sa obzriem za doterajším časom v kláštore, prichádza mi na um rozjímanie o zodpovednosti za čas života vo vzťahu k večnosti, ktorým sa niekedy zaoberám v duši. Predstavujem si pritom môj život ako lán poľa, ktorý sa tiahne pozdĺž neviditeľného stavu budúcej večnosti. Každý okamih existencie tu na zemi predstavuje príležitosť zasiahť na roli života to, čo prináša ovocie pre večný život.

Tento druh rozjímania je účinným nástrojom pre cvičenie sa v báni pred Bohom a kajúcnosti. V perspektíve večnosti má hodnotu naozaj iba život s Kristom. „Ak pšeničné zrno nepadne do zeme“ spolu s Ním, „a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu“ (Jn 12, 24). Som si vedomý času, ktorý som v živote premrhal zabúdaním na Boha a naháňaním sa za sebeckými záujmami. To je akoby som dar života nechal ležať úhorom, a v mojej osobnej večnosti za takými obdobiami zostala len púšť.

Doterajších sedem mesiacov života pod regulou sv. Benedikta ma v tomto rozjímaní naplnia radosťou. V mojom prežívaní to bol požehnaný, veľmi úrodný čas. Som šťastný, že môžem žiť naplno a slúžiť Bohu v každej chvíli modlitbou a prácou. Ďakujem za dar benediktskeho kláštora na Slovensku Bohu i bratom.

o. Ján

- Lepšie usmernenia, kde otvoriť breviár. (Monika)
- Pripomienky nemám, lebo tu bolo všetko super, vážim si to. (Miroslava)
- V parku by malo byť viac lavičiek. (Mária)
- Cítim sa tu vždy ako na prahu neba. (Daniela)
- Odstrániť hodiny z kostola – tikanie hodín to by mňa umučilo. (Cyrila)
- Vydajte kuchársku knihu s vašimi receptami, výborne varíte. (Marianna)
- Dať do PDF súboru inštrukcie pre hostí a zaslať ich emailom, aby človek vedel dopredu o pravidlách (nevedel som o dlhých nohaviciach bolo teplo, nenapadlo ma to). (Dávid)
- Pán Boh zaplať za vašu službu pre telo i pre dušu, rada sa vrátim. (Katarína)
- Letné večery sú krásne chvíle dňa, bolo by fajn, mať možnosť zostať vonku aj po 21 hodine. (Marin a Michaela)
- Oceňujem veľmi chutný chlebič. (Adriana)
- Čo sa týka praktických informácií, mohli by byť uvedené na internete – napr. čo sa týka oblečenia, dopravy alebo život v kláštore, čiže pokyny zo Sprievodcu dať na internet. (Mária)
- Prvýkrát som na takomto druhu pobytu. Som nadšený a ďakujem všetkým, ktorí pripravujú takéto ponuky. (Marián)
- Vyrušovalo ma ako mnísi pri spoločných modlitbách sa nesnažili intonovať podľa antifonára, ale klesali. To isté ako keby neartikulovali, alebo recitovali iný žalm...(Martin)
- Drahí mnísi benediktíni, ďakujeme vám:
 ...za vaše „Áno“ povedané Bohu,
 ...za svedectvo lásky, pokory a služby bližným,
 ...za radosť vo vašich očiach a pokoj v duši,
 ...za obetavú starostlivosť,
 ...za povzbudzujúce rozhovory,
 ...za možnosť stíšiť sa v tomto hlučnom svete,
 ...za možnosť cítiť sa, ako súčasť vašej benediktínskej rodiny.
 Tešíme sa na najbližšie stretnutie. (Martin a Michaela)

V dedinke Sampor, na cintoríne nájdeme ruiny kostolíka, ktoré boli v roku 2011 objavené počas archeologického výskumu. Podľa predbežných výskumov sa jednalo o nevelkú jednolodňovú stavbu, aké sa v tomto regióne začiatkom 14. storočia stavali. Kostolík, pôvodne katolícky zasvätený sv. Michalovi Archanjelovi, dal postaviť buď Gregor z rodu Šošovcov, ktorý istý čas vlastnil samporský majetok alebo Heinz zo Sampora. V roku 1686 odliad zvonolejár Balthasar Loniger z Lubietovej pre v tom čase už evanjelický kostolík renesančný zvon, ktorý je kultúrnou pamiatkou a dodnes sa nachádza v drevenej hranolovitej zvonici z roku 1885 vedľa ruín zaniknutého kostolíka. Nápis na zvone, na venci: *Venite adoremus et procidamus, exultemus Domino coram eo qui fecit nos* (Ž 95). Na dolnom okraji zvona je latinský nápis, ktorý v slovenčine znie: *Na väčšiu slávu Božiu a na pamäť jeho mena ulial a stvárnil ma Baltazar Loniger v Lubietovej roku 1686*. Zvon je veľmi zachovalý a používa sa dodnes, ale už len ako umieráčik.

Vizitácie z rokov 1692 a 1754 neuvádzajú komu bol zasvätený. Niektoré zdroje uvádzajú, že už v roku 1776 bol kostolík v rozvalinách. Sampor kedysi patril do farnosti Zolná až do reformácie, kedy táto farnosť zanikla. Odvtedy patrila do farnosti Zvolenská Slatina. Dnes je pričlenená k farnosti Sliach.

br. Svorad Mária

Tajomstvá chleba

Za sedem rokov je náš benediktínsky kláštor známy nielen ako miesto modlitby, ticha, načúvania, liturgie, ale mnohí tu objavujú vôňu a chuť domáceho chleba. Niektorí sa pýtajú na recept v domnení, že práve v tom spočíva celé kúzlo. Ale k dobrému receptu treba ešte čosi viac. Karel Čapek to v poviedke **Jehla** veľmi pekne vystihol: *Môj nebolhý dedko mal pekárňu, tak ja to poznám. Totiž, aby ste vedeli, pri pečení chleba máte dve alebo tri väčšie a skoro posvätné tajomstvá. Prvé tajomstvo je, keď sa zarobí kvások; to sa nechá stáť v dieži, a tam sa pod vrchnákom deje taká skrytá premena: musíš čakať, až sa z múky a vody stane živý kvas. Potom sa zarobí cesto a miesi sa kopistom (varechou); to zas vyzerá ako náboženský tanec, alebo čosi také. Potom sa to zakryje plachtou a nechá sa cesto vykysnúť; to je druhá tajomná premena, ako sa to cesto velebne dviha a kysne, a ty nesmieš naddvihnúť plachtu, aby si zvedavo nakukol, – ja vám poviem, to je tak krásne a divné tehotenstvo. Ja som mal vždy dojem, že tá dieža je čosi ženská. A tretie tajomstvo je samotné pečenie, to, čo sa z toho mäkkého a bledého cesta stane v peci; to je tak úžasné, keď potom vyberiete taký zlatý, brunátny peceň a on vonia, že ani malé dieťa nemôže skvostnejšie voňať, to je taký div – ja myslím, že by sa pri týchto troch premenách malo v pekárnach zvoniť tak, ako sa zvoní v kostole pri pozdvihovaní...*

o. Vladimír

V Biblii znamená číslo sedem plnosť, alebo dokonalosť. Sedem rokov v živote mnícha sa však dá inak nazvať aj „veľmi krátky

čas“. A predsa som v tomto krátkom čase v spoločenstve mníchov prežil už mnoho. Každý deň, každé stretnutie s bratom, alebo s človekom, ktorého k nám posielal Boh, každá činnosť, aj tá najobyčajnejšia, je pre mňa veľkým darom za ktorý mi treba poďakovať. Tieto dary, ktorými ma obdarúva Boh, sú pre mňa školou, neustále ma učia, ako rásť na ceste hľadania Boha, na ktorú ma povolal. Škola je niekedy náročná a nie každá skúška dopadne dobre, ale žiak, ktorý má dobrého učiteľa a toho my určite máme, sa nemá čoho obávať, skúšku nakoniec zvládne.

Sedem rokov v živote mnícha je krátky čas a určite nebol dokonalý, ale práve za tento čas vyslovujem Bohu veľkú vďaku, za všetky dary, ktorými ma obdaroval.

br. Igor

V benediktínskom kláštore žijem doposiaľ iba štyri roky. Prvú polovicu tejto doby som prežil v akejsi priamej, bezprostrednej, každodennej formácii. Obdobie postulátu a noviciátu vo mne zanechali najhlbší zážitok, lebo po prvý raz sa život tak hlboko dotýkal môjho vnútra. Keď som sa povzbudený svätým Benediktom a naším otcom Damiánom usiloval hľadať Boha, začal som ho znovu hľadať vo svojom vnútri. V tomto okamihu, som si uvedomil, že som Boha nikdy tak intenzívne netúžil nájsť. To je práve tou pravou hybnou silou, ku ktorej sa stále počas života v spoločenstve pokúšam vracieť aj v tomto období, keď žijem už v každodenných službách. Pred rokom, pri skladaní prvých sľubov som si znovu hlbšie uvedomil akúsi túžbu a radosť žiť životom v blízkosti Boha, uprostred spoločenstva bratov. Pri pádoch, sklamaniach a v úzkostiach je mi opätovnou vzpruhou výzva Pána Ježiša, aby sme nemilovali ani svoju matku, ani otca, ani pole, ani nič čo je nám zdanlivo bližšie viac ako Boha, ak ho chceme nasledovať a žiť v jeho blízkosti.

br. Dominik

24. 5. sme oslávili 7. výročie posvätenia chrámu. Slávnostný kazateľ Mons. Jaroslav Pecha zdôraznil potrebu neustáleho hľadania Boha v čom neoceniteľnú úlohu zohráva aj Kláštor Premenenia Pána so svojím chrámom.

Veľkou udalosťou pre naše spoločenstvo bola promócia postulanta Jána Dolného vo Washingtone, pri ktorej mu bol udelený titul doktora teológie. Tejto slávnosti sa zúčastnili prior o. Vladimír a magister noviciátu br. Igor.

Po prvých večerách slávnosti sv. Benedikta začal obliečkou svoj kanonický noviciát o. Ján Dolný.

Sv. omši na slávnosť sv. Benedikta, patróna Európy, „tradične“ predsedal Mons. Tomáš Galis, žilinský diecézny biskup. Povzbudzoval nás k osobnému vzťahu s Pánom a vernosti svojmu povolaniu. Pri tejto sv. omši zložili svoje prísľuby noví obláti.

V tomto mesiaci si pripomínáme 450 rokov od jeho narodenia. Patrí mu veľká zásluha, že vyslobodil duchovný život a snahu o kresťanskú dokonalosť z kláštornej izolácie. „Je to omyl“, hovorí tento svätec, „ba povedal by som blud, keď niekto tvrdí, že nábožnosť nemá miesto medzi bohatými, v obchode, v úrade, v dielňach či v kasárňach.“ Sv. František nielen, že nás upozorňuje na to, že na duchovnú dokonalosť nemá žiaden životný stav monopol či výhradné právo, ale jasne naznačil v čom dokonalosť spočíva, keď hovorí: „Nepoznám inú dokonalosť, než milovať Boha celým srdcom“, teda dokonalosť vidí v láske.

O náboženskej dokonalosti nielen hovoril a písal (známe dielo Filotea), ale predovšetkým ju hlásal svojim životom. Veľmi skoro si uvedomil, že na ceste duchovného života neísť dopredu znamená cúvať, preto si už ako 22 ročný napísal pravidlá správania sa k ľuďom:

- nebudem veľa rozprávať
- nebudem sa nikomu vysmievať
- o nikom nebudem hovoriť zle
- radšej menej a dobre
- nič nežiadať, nikoho neodmietnuť
- a iné.

František sa podľa nich dokázal riadiť po celý život. Na pranie otca, ktorý mal s ním veľké svetské plány, vyštudoval a stal sa doktorom filozofie a práva, jeho jedinou túžbou však bolo stať sa kňazom. Svoju túžbu nechcel dosiahnuť nasilu, proti vôli otca, ale vo vzájomnom porozumení. Neustále

modlitby matky a nezlomná túžba obmäkčili srdce otca a dal nakoniec svojmu synovi súhlas i požehnanie.

Z jeho myšlienok:

- Najväčším dobrom pre človeka je žiť, pracovať a radosť sa len pre Boha.
- Boh očakáva od nás skôr vernosť v malých veciach, ktoré máme na dosah, ako veľkú túžbu po veciach veľkých, na ktoré sotva budeme mať príležitosť...
- Veľmi často sa uspokojujeme túžbou byť anjelmi v nebi a pritom zabúdame byť čestnými ľuďmi na zemi.
- Všetko, čo pomáha pozdvihnúť srdce k Bohu je modlitbou.
- Už to je veľké zlo, že nerobíme nič dobrého.
- Ak sa nestane to, čo ty chceš, potom sa stane to, čo je pre teba lepšie.
- Znášajme trpezlivo, že sme ešte ďaleko od pravej čnosti a dokonalosti, no pritom sa o dokonalosť odvážne usilujme.

Hoci podmienky života sú dnes úplne iné ako na prelome 16.-17. storočia, keď žil sv. František, ale výzva P. Ježiša: „Buďte dokonalí...“ zostáva aktuálna aj pre súčasnosť. Uvedomme si však, že cesta dokonalosti nie je asfaltová diaľnica bez prekážok, bez stúpania, klesania, ale cesta dokonalosti to je cesta kríža. Aj cez tieto letné mesiace urobme na tejto ceste krok, hoci možno nepatrný, ale nech je to krok sprevádzaný s láskou a trpezlivosťou ako to robil sv. František Saleský.

o. František

„Súhlasili by ste s vašou podobou
vyjadrenou nasledovnou básňou?“

Michal Černík

Hranice mojich zásad

Nikomu nevnučujem svoju tvár.
Komu sa nepáči, nech sa odvráti,
ale ja na nej trvám.

Nehandrkujem sa o maličkosti,
ale v niektorých maličkostiach ide o princíp
a preto na nich trvám.

Nikomu neprikazujem svoju pravdu,
lebo jej sila sa príkazoim oslabuje,
a na tom trvám.

Nikoho neokrádam o zajtrajšok,
ale ani iných nenechám okrádať,
a na tom trvám.

Píšem verše, a to znamená,
že vypúšťam na slobodu slová,
ktoré sa neboja.

Otázka znie: Čo je to sloboda?
Odpovedám: Je to moja prísna zodpovednosť;
k sebe a ku spoločnosti, v ktorej žijem,
áno, prísna zodpovednosť
s tvorivou vôľou k svetu,
a na tom trvám.

*Prajeme veľa chuti vytvárať
neretušovanú" podobenku
inšpirovanú prečítanými veršami.*

Hoci stále zostáva v platnosti, že každý týždeň v piatok o 6.30 slúžime sv. omšu za vás s prosbou o Božiu pomoc a požehnanie pre vás, pripomíname tiež že:

1. 11. o 11.00 hodine na Slávnosť všetkých svätých, odslúžime za všetkých vás živých **ďakovnú sv. omšu** s úmyslom, aby ste sa raz dostali medzi svätých v nebi.
2. 11. o 18.00 hodine na Spomienku všetkých verných zomrelých, odslúžime sv. omšu **za všetkých zomrelých**, ktorí nám pomáhali s prosbou, aby ich Pán prijal do spoločenstva svätých v nebi.

Oznamujeme vám, že brat **Igor Hajas** prijme z rúk diecézneho biskupa otca Mariána Chovanca **diakonskú vysviacku**. Toto svätenie sa uskutoční 22. októbra 2017 o 11.00 hodine v kláštore Premenenia Pána v Sampore. Srdečne vás na túto slávnosť pozývame

A L E C T I O D I V I N A P A
 L A B Y B A I C Á E R K E R O
 I I T M L Z V O N Ć E K Ű Á V
 T T O Á A V M C H Z Š G Z O C K
 U S Š E P G T Ó K E U O D A U
 R I K M O O I R D A L S R L K
 G R A D U Á L S L R A Á O Á U
 I A P R E F E K T H O S T Í L
 A C H U O N O V I C E V J E O Á
 H U L T A R B R O I R P A Y R
 O E I K N A Ň V O T S U P M I
 D Ý A E H M O D L I T B A L U
 Í B R L T N A L U T S O P A M
 N C H Ó R O V Ý P L Á Š Ť O Ž H
 R Á T K E F E R Y K S Š Í N M

MNÍŠSKY REFEKTÁR

LITURGIA HODÍN

LECTIO DIVINA

PREFEKT HOSTÍ

CHÓROVÝ PLÁŠŤ

EUCHARISTIA

KUKULÁRIUM

POSTULANT

REKREÁCIA

ŠKAPULIAR

MODLITBA

KLAUZÚRA

MAJORDÓM

PUSTOVŇA

MAGISTER

GRADUÁL

ZELÁTOR

ZVONČEK

REGULA

LEKTOR

PRIOR

NOVIC

HABIT

ŽALMY

PRÁCA

OPÁT

ORDO

BRAT

CHÓR

Kontakty na nás

Adresa: **Kláštor Premenenia Pána**, Sampor 50, 962 31 Sliač

Tel. č.: **0903 982 470**

Email: benediktini@benediktini.sk

Web: www.benediktini.sk

IBAN: **SK18 7500 0000 0040 0856 1679**

Estote benedicti, č. 20, 6. 8. 2017.

Občasník priaznivcov a podporovateľov benediktínskeho mníšstva na Slovensku.

Redakcia: o. František Štrba OSB. Grafická úprava: o. Michal Mária Kukuča OSB.

Nepredajné.

Pane,

keď som hladný, pošli mi niekoho,
kto sa potrebuje najesť;
keď som smädný, pošli mi niekoho,
kto potrebuje vodu;
keď mi je zima, pošli mi niekoho,
kto sa potrebuje zohriať;
keď trpím, pošli mi niekoho,
koho treba potešiť;
keď môj kríž oťažieva,
pomôž mi niesť kríž druhého;
keď som chudobný, prived' mi niekoho,
kto je v núdzi;
keď nemám čas, pošli mi niekoho,
komu treba pomôcť;
keď strácam odvahu, pošli mi niekoho,
kto potrebuje povzbudiť;
keď potrebujem, aby má niekto pochopil,
pošli mi niekoho, kto hľadá u mňa pochopenie;
keď by som chcel, aby sa niekto o mňa postaral,
pošli mi niekoho, aby som sa oňho postaral ja;
keď myslím na seba,
obráť moje myšlienky na druhého.

